

Större nytta av EU:s miljöåtgärder

Europaparlamentets resolution av den 12 mars 2013 om större nytta av EU:s miljöåtgärder: att stärka förtroendet genom bättre kunskap och reaktionsförmåga (2012/2104(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artikel 11 i EU-fördraget och artikel 5 i protokollet om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna,
- med beaktande av artiklarna 191 och 192 i EUF-fördraget,
- med beaktande av meddelandet från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om genomförande av Europeiska gemenskapens miljölagstiftning (COM(2008)0773),
- med beaktande av meddelandet från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om översyn av miljöpolitiken 2008 (COM(2009)0304) med bifogade dokument,
- med beaktande av kommissionens meddelande till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén *Större nytta av EU:s miljöåtgärder: att stärka förtroendet genom bättre kunskap och reaktionsförmåga* (COM(2012)0095),
- med beaktande av den tjugonionde årsrapporten om kontrollen av gemenskapsrättens tillämpning (2011) (COM(2012)0714),
- med beaktande av Europaparlamentets resolution av den 20 april 2012 om översynen av det sjätte miljöhandlingsprogrammet och fastställandet av prioriteringar för det sjunde miljöhandlingsprogrammet – En bättre miljö för ett bättre liv¹,
- med beaktande av rådets slutsatser om förbättring av de miljöpolitiska instrumenten av den 20 december 2010,
- med beaktande av ordförandeskapets slutsatser om det sjunde miljöhandlingsprogrammet av den 19 april 2012,
- med beaktande av det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning²,
- med beaktande av det förberedande yttrande från Regionkommittén om lokala och regionala myndigheters roll i den framtida miljöpolitiken³,
- med beaktande av Regionkommitténs yttrande *Mot ett sjunde miljöhandlingsprogram:*

¹ Antagna texter, P7_TA(2012)0147.

² EUT C 321, 31.12.2003, s. 1.

³ EUT C 15, 18.1.2011, s. 4.

Bättre genomförande av EU:s miljölagstiftning¹,

- med beaktande av förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (COM(2003)0624) och den text som parlamentet antog i förstahandlingen²,
- med beaktande av artikel 48 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet och yttrandet från utskottet för utveckling (A7-0028/2013), och av följande skäl:

Allmänna kommentarer

- A. En stor del av EU-lagstiftningen har formen av direktiv som fastställer allmänna bestämmelser och mål men där det överläts till medlemsstaterna och regionala och lokala enheter att välja medlen för att uppnå målen.
- B. Nationella myndigheter, mycket ofta på regional och lokal nivå, har det avgörande ansvaret för att se till att EU-lagstiftningen genomförs och tillämpas effektivt.
- C. Ineffektivt genomförande skadar inte bara miljön och människors hälsa utan skapar också osäkerhet för näringslivet, reser hinder för den inre marknaden och leder till ökad byråkrati och därmed till högre kostnader.
- D. Studier har visat att om EU-lagstiftningen genomfördes till fullo enbart inom avfallssektorn skulle det generera 400 000 arbetstillfällen och spara 72 miljarder euro per år³.
- E. Den otillfredsställande nivån på genomförandet av miljölagstiftningen avspeglas i det stora antalet överträdelse och klagomål på området.
- F. Avsaknaden av exakt information och kunskap om genomförandeläget och kvantitativa uppgifter för flera miljösektorer utgör ett hinder för ett korrekt genomförande av miljörätten.
- G. Enligt kommissionen kostar det bristfälliga genomförandet av EU:s miljölagstiftning för närvarande 50 miljarder euro per år i form av hälsokostnader och direkta miljökostnader, oräknat de negativa konsekvenserna för miljösituationen i EU. Från och med 2020 kommer den årliga kostnaden att stiga till 90 miljarder euro⁴.
- H. De problem som uppkommer vid genomförandet av EU:s miljölagstiftning kan vara av två slag, dels försenat eller otillräckligt genomförande, dels överreglering (s.k. gold plating). Båda aspekterna strider mot de ursprungliga politiska idéerna bakom EU:s miljölagstiftning.
- I. Det finns betydande skillnader i genomförandet mellan och inom medlemsstaterna, vilket

¹ EUT C 17, 19.1.2013, s. 30.

² EUT C103 E, 29.4.2004, s. 626.

³ BIOS-rapport (COM(2012)0095).

⁴ Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för miljö, ”The costs of not implementing the environmental acquis”, Final report, ENV.G.1/FRA/2006/0073, september 2011.

leder till negativa miljökonsekvenser. Det krävs därför en mer systematisk och heltäckande strategi för att utjämna dessa skillnader.

- J. Miljön var 2011 det område där de flesta överträdelserna av unionsrätten konstaterades inom EU (299). De utgjorde 17 procent av samtliga överträdelser, och 114 nya överträdelseförfaranden inleddes på området under 2011¹.
- K. Att efterleva EU:s miljölagstiftning till fullo är en skyldighet enligt fördraget och ett kriterium för användningen av EU-medel i medlemsstaterna. Medlemsstaterna bör därför genomföra miljölagstiftningen i god tid och på ett kostnadseffektivt sätt för att förbättra miljösituationen i EU.
- L. Det sjätte miljöhandlingsprogrammet försvagades av de kvarstående problemen med genomförandet inom mogna politikområden såsom luftföroreningskontroll, avfallshantering, vatten- och avfallsbehandling och naturskydd.

Genomförande som gemensam uppgift och möjlighet

1. Europaparlamentet välkomnar kommissionens meddelande ”Större nytta av EU:s miljöåtgärder: att stärka förtroendet genom bättre kunskap och reaktionsförmåga” (COM(2012)0095).
2. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen medlemsstaterna att vidta alla åtgärder som behövs för att skydda miljön och främja en hållbar utveckling, med samtidigt beaktande av behovet av en sund och konkurrenskraftig ekonomi. Parlamentet betonar att lokalsamhällena måste ha mycket att säga till om när det gäller att besluta om den bästa balansen mellan människors och miljöns behov.
3. Europaparlamentet hävdar att regionala och lokala organisationer kan förstärka samarbetsandan och garantera ett bättre genomförande av lagstiftningen när EU:s miljölagstiftning utformas.
4. Europaparlamentet anser att den administrativa bördan inte alltid är en följd av överdrivet eller uteblivet genomförande. Parlamentet konstaterar att administrativa kostnader är oundvikliga men bör hållas så låga som möjligt på grund av deras negativa konsekvenser för medborgarna och näringslivet.
5. Europaparlamentet konstaterar att de onödiga administrativa kostnaderna i samband med miljölagstiftningen till stor del beror på olämplig eller ineffektiv offentlig eller privat administrativ praxis i olika medlemsstater och i deras regionala eller lokala myndigheter.
6. Europaparlamentet betonar att endast genom ett korrekt genomförande (införlivande) av EU:s miljölagstiftning i god tid av medlemsstaterna och de regionala och lokala myndigheterna kan de önskade resultaten av den berörda EU-politiken uppnås.
7. Europaparlamentet betonar att garanterandet av lika villkor och en gemensam marknad samt ett harmoniserat tillvägagångssätt är centrala aspekter i EU-lagstiftningen.
8. Europaparlamentet anser att ett effektivt genomförande kan medföra fördelar för

¹ Den tjugonionde årsrapporten om kontrollen av EU-rättens tillämpning (2011) (COM(2012)0714).

näringslivet, bland annat genom att minska de administrativa bördorna, ge investerings säkerhet och därmed skapa fler arbetstillfällen.

9. Europaparlamentet beklagar att medborgarna får kännedom om EU:s lagstiftning först efter det att den trätt i kraft. Parlamentet anser att det behövs metoder för ett informationsutbyte mellan lagstiftare och medborgare på ett tidigare stadium för att öka acceptansen och förståelsen för målet med EU:s lagstiftning.
10. Europaparlamentet förtydligar att kommissionen som fördragets väktare bör agera tidigare för att möjliggöra ett bättre och mer punktligt genomförande. Parlamentet ber kommissionen granska vad som behöver göras för att miljölagstiftningen ska införlivas, genomföras och tillämpas korrekt.
11. Europaparlamentet konstaterar att de rådande skillnaderna i fråga om genomförande i medlemsstaterna innebär att näringslivet inte konkurrerar på lika villkor och att osäkerheten om de exakta kraven ökar, vilket verkar hämmande på investeringar i de miljöområden som kan skapa arbetstillfällen.
12. Europaparlamentet betonar att EU-institutionernas ansvar för EU-lagstiftningen inte upphör i och med att parlamentet och rådet antar lagstiftningen och att parlamentet är villigt att bistå medlemsstaterna i ett mer effektivt genomförande.
13. Europaparlamentet uppmanar kommissionen, medlemsstaterna och de berörda regionerna att förbättra informationsflödet och öka insynen genom ett aktivare och tätare utbyte.

Lösningar för att säkerställa ett effektivare genomförande

14. Europaparlamentet anser att ett fullständigt genomförande och en full tillämpning på alla nivåer är av avgörande betydelse och att det i tillämpliga fall kan krävas ytterligare förstärkningar. Parlamentet betonar därför att det behövs en tydlig, konsekvent och icke-överlappande miljölagstiftning. Parlamentet upprepar att det behövs samordning och komplementaritet mellan bestämmelserna i EU:s miljölagstiftning och att det inte får finnas några luckor i den lagstiftningen.
15. Europaparlamentet anser att miljölagstiftningen kan genomföras effektivare genom spridning av bästa praxis mellan medlemsstaterna och mellan regionala och lokala myndigheter som ansvarar för genomförandet av EU-lagstiftningen samt genom ökat samarbete med EU-institutionerna.
16. Europaparlamentet beklagar bristen på uppgifter om det arbete för efterlevnad och upprätthållande av lagstiftningen som utförs på nationell, regional och lokal nivå och uppmanar därför kommissionen att förbättra situationen med hjälp av sina nätverk och organ, exempelvis Europeiska miljöbyrån.
17. Europaparlamentet konstaterar vikten av att förstärka och övervaka relevanta indikatorer för genomförandet av miljölagstiftningen och förordar att man skapar en användarvänlig webbplats, där de senaste indikatormätningarna är tillgängliga och där det är möjligt att göra en informell jämförelse mellan medlemsstaterna.
18. Europaparlamentet anser att kommissionen själv har en central roll att spela för ett bättre genomförande och beklagar att dessa insatser för närvarande i allt högre grad hänskjuts

till andra organ som ofta inte har vare sig kommissionens befogenheter eller resurser i fråga om personal och ekonomi.

19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att bidra till att förbättra kunskapen och kapaciteten hos de personer som medverkar i genomförandet av miljölagstiftning på nationell, regional och lokal nivå för att fördelarna med lagstiftningen ska förverkligas på ett bättre sätt. Parlamentet anser vidare att inledandet av en dialog med berörda intressenter också skulle förbättra genomförandet.
20. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att undersöka möjligheten att upprätta partnerskapsavtal om genomförande mellan kommissionen och enskilda medlemsstater eller mellan olika medlemsstater för att främja ett bättre genomförande samt identifiera och lösa problem i samband med genomförandet.
21. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att undersöka om det skulle bidra till ett förbättrat genomförande av lagstiftningen generellt om lokala myndigheter i högre grad deltog under hela processen när miljöpolitiken utformas, och även möjligheten att inrätta arbetsgrupper för införlivandet av miljölagstiftning på regional och lokal nivå.
22. Europaparlamentet rekommenderar att ett systematiskt och lättillgängligt verktyg införs för att ge information om genomförandet på webben. Parlamentet uppmanar alla aktörer, och särskilt näringslivet och medborgarna, att underrätta genomförandeorganen om problem som uppkommer vid genomförandet. Enligt parlamentets bedömning är tillgång till tillförlitlig, jämförbar och lättillgänglig information om miljösituationen av avgörande betydelse för att på ett effektivt sätt följa hur det går med genomförandet.
23. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att på nytt överväga önskemålen om införandet av en databas för bästa praxis, vilket skulle göra det möjligt att sprida bästa genomförandep Praxis till alla medlemsstater och regionala och lokala myndigheter. Parlamentet uppmanar också kommissionen att undersöka olika sätt att utnyttja informations- och kommunikationsteknik för att tillhandahålla så mycket användbar information på webben som möjligt om hur EU:s miljölagstiftning bör genomföras.
24. Europaparlamentet framhåller vikten av att skärpa kontrollen av tillämpningen av miljölagstiftningen. Parlamentet efterlyser därför en ökning av den befintliga kapaciteten och att man ser till att de olika organ som utövar kontrollen i medlemsstaterna följer EU:s riktlinjer.
25. Europaparlamentet understryker att EU-lagstiftningen måste syfta till att bekämpa orsakerna till miljöskador genom en reglering av det rättsliga ansvaret för miljöskador och företagens sociala ansvar. Parlamentet anser därför att man bör vidta alla åtgärder i syfte att främja och sprida ett ökat socialt ansvar hos företagen på miljöområdet, vilket ställer krav på företagen att ta till sig strategin för hållbar utveckling.
26. Europaparlamentet erinrar om att ett korrekt genomförande av EU:s miljölagstiftning ger många fördelar. Tre sådana fördelar är att det ger lika villkor för ekonomiska aktörer på den inre marknaden, det stimulerar innovationer och ger pionjärfördelar för europeiska företag.
27. Europaparlamentet understryker att en hög skyddsnivå för miljön är ett av de grundläggande målen för Europeiska unionen och att det ger medborgarna direkta

fördelar, bland annat bättre levnadsvillkor genom förbättrad luftkvalitet, mindre buller och mindre hälsoproblem.

28. Europaparlamentet betonar att EU har uppställt en ambitiös agenda: att gå över till en motståndskraftig, resurseffektiv och koldioxidsnål ekonomi senast 2050. För att uppnå det målet krävs engagemang på alla nivåer. Parlamentet erinrar om att en gemensam ansträngning är av avgörande betydelse för att EU:s ekonomi ska växa på ett sätt som respekterar de begränsade resurserna och vår planets gränser.
29. Europaparlamentet beklagar att förslaget till direktiv om tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor för allmänheten¹ har stannat i förstabehandlingen och uppmanar medlagstiftarna att se över sina ställningstaganden för att bryta dödläget.
30. Europaparlamentet rekommenderar därför att de delar av rättssystemen i medlemsstaterna som behandlar överträdelse och bristande efterlevnad av EU:s miljölagstiftning delar med sig av sina kunskaper.
31. Europaparlamentet anser att övervakning av genomförandeaktiviteterna är av stor betydelse och understryker därför värdet av Europeiska miljöbyråns arbete på detta område, i enlighet med dess föreskrivna uppdrag.
32. Europaparlamentet understryker Europeiska miljöbyråns viktiga roll när det gäller att tillhandahålla en gedigen kunskapsbas till stöd för politiken och genomförandet och värdesätter det arbete som miljöbyrån utfört på detta område. Parlamentet uppmanar Europeiska miljöbyrån att vidareutveckla sin kapacitet att bistå kommissionen och medlemsstaterna för att säkra kvalitet i övervakningen och att de miljöuppgifter som samlas in i olika delar av EU är jämförbara. Parlamentet uppmanar vidare Europeiska miljöbyrån att även fokusera på kapacitetsuppbyggnad och spridning av bästa praxis i medlemsstaterna. Parlamentet förväntar sig att Europeiska miljöbyrån mer ingående tar sig an genomförandeproblemen.
33. Europaparlamentet stöder kommissionens planer på att be medlemsstaterna att med kommissionens hjälp utarbeta strukturerade ramar för genomförande och information (structured implementation and information frameworks, SIIF) avseende all viktig EU-miljölagstiftning, för att förtydliga de centrala bestämmelserna i ett direktiv samt fastställa vilken slags information som behövs för att visa hur EU-lagstiftningen genomförs.
34. Europaparlamentet noterar de många frågorna från framställare på flera olika områden inom miljöpolitiken, såsom deponerings- och avfallshanteringsfrågor, frågor som rör vilda djur och växter och deras miljö samt frågor rörande luft- och vattenkvalitet. Parlamentet välkomnar framställarnas insatser för att ställa makthavare av olika slag till svars, och uppmanar medlemsstaterna att vara öppna och samarbetsvilliga gentemot dem.
35. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i samarbete med nationella myndigheter, och med Europeiska miljöbyråns medverkan om så är lämpligt, inrätta en klagomålsenhet där medborgarna kan rapportera problem avseende genomförandet av miljölagstiftningen.
36. Europaparlamentet understryker att det är oerhört viktigt med effektiva inspektioner och

¹ COM(2003)0624.

uppmantar medlemsstaterna att öka sin inspektionskapacitet i överensstämmelse med bästa praxis. Parlamentet efterlyser gemensamma miniminormer för inspektioner för att säkerställa ett korrekt genomförande i alla delar av EU.

37. Europaparlamentet uppmantar alla aktörer att rationalisera inspektions- och övervakningsaktiviteterna för att utnyttja tillgängliga resurser mer effektivt. Parlamentet betonar i detta sammanhang även värdet av en mer systematisk användning av expertgranskning av tillsynen, vilket framhållits av kommissionen. Parlamentet betonar behovet att komplettera befintliga inspektioner med ökat samarbete mellan inspektionsmyndigheterna och ömsesidiga expertgranskningar. Parlamentet förordar att Impel (EU:s nätverk för genomförande och upprätthållande av miljölagstiftningen) vidtar åtgärder i denna riktning. Parlamentet uppmantar också kommissionen att främja kunskaps- och kapacitetsuppbyggnad genom att stödja nätverk för domare och åklagare och i nära samarbete med Regionkommittén minska miljökostnaderna och kostnaderna i ekonomiska termer av bristande efterlevnad och säkerställa lika villkor.
38. Europaparlamentet uppmantar kommissionen att inrätta en inspektionsenhet för miljölagstiftning, som ska ha till uppgift att övervaka och bidra till genomförandet av miljölagstiftningen. Parlamentet önskar att denna enhet utnyttjar nya tekniker och samarbetar med lokala organ för att hålla nere inspektionskostnaderna. Parlamentet anser att enhetens verksamhet bör vara avgiftsfinansierad och att intäkterna ska gå till EU:s budget och reserveras för tjänster som är relaterade till ett bättre genomförande.
39. Europaparlamentet uppmantar medlemsstaterna att utarbeta och offentliggöra korrelationstabeller som beskriver införlivandet av EU-direktiven i nationell lagstiftning för att förbättra insynen och öppenheten i lagstiftningsprocessen och göra det enklare för både kommissionen och nationella parlament att övervaka att EU-lagstiftningen genomförs korrekt.
40. Europaparlamentet understryker att domare och åklagare spelar en viktig roll i upprätthållandet av miljölagstiftningen och att det därför är av avgörande betydelse att de får ordentlig utbildning och information om miljöpolitiken.
41. Europaparlamentet betonar medborgarnas roll i genomförandeprocessen och uppmantar medlemsstaterna och kommissionen att på ett strukturerat sätt se till att dessa kan delta i processen. Parlamentet konstaterar i detta sammanhang vikten av att medborgarna har tillgång till rättslig prövning.
42. Europaparlamentet uppmantar kommissionen och medlemsstaterna att uttryckligen definiera en bestämd tidsfrist inom vilken mål som gäller genomförandet av miljölagstiftning ska avgöras, så att inte genomförandet av miljölagstiftningen och rättsfallen tas som förevändning för bristande efterlevnad och utgör ett hinder för investeringar. Kommissionen uppmanas också att uppskatta hur många investeringar som har hämmats av utdragna rättsliga förfaranden avseende oriktigheter vid genomförandet av miljölagstiftningen.
43. Europaparlamentet understryker den grundläggande vikten av att aktivt informera medborgarna och icke-statliga organisationer om EU:s miljöpolitik på ett tidigt stadium så att de kan delta i utformningen och genomförandet av politiken. Parlamentet efterlyser därför – och även mot bakgrund av vad högnivågruppen av oberoende intressenter för minskning av den administrativa bördan kommit fram till – ökade ansträngningar i detta

avseende så att allmänhetens förtroende för EU:s miljölagstiftning förbättras, eftersom en bättre miljö för ett bättre liv inte kan skapas ensidigt inifrån institutionerna utan stöd från samhället.

44. Europaparlamentet uppmanar varje medlemsstat att, i fråga om projekt med tänkbara gränsöverskridande miljökonsekvenser, snarast möjligt ge omfattande information till de delar av allmänheten och de myndigheter som berörs i de aktuella medlemsstaterna och att vidta de åtgärder som behövs för att se till att lämpligt samråd sker med dessa.
45. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen medlemsstaterna att genomföra EU:s miljölagstiftning på ett så klart, enkelt och användarvänligt sätt som möjligt, samtidigt som man garanterar dess effektivitet.
46. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att se till att EU:s miljölagstiftning genomförs fullständigt och korrekt, liksom också de åtgärder och strategier som antagits inom ramen för det sjunde miljöhandlingsprogrammet. Parlamentet uppmanar vidare medlemsstaterna att också i åtstramningstider garantera en tillräcklig kapacitet och finansiering för ett fullständigt genomförande av lagstiftningen, eftersom det inte bara är olagligt utan även på sikt betydligt kostsammare om EU:s miljölagstiftning inte genomförs eller inte genomförs fullständigt.
47. Europaparlamentet framhåller att det är nödvändigt att se till att lagstiftningen är ändamålsenlig och speglar de senaste vetenskapliga rönen. Parlamentet uppmanar därför EU och medlemsstaterna att regelbundet utvärdera om EU:s miljölagstiftning uppfyller dessa krav och anpassa lagstiftningen om det behövs.
48. Europaparlamentet är medvetet om att överenskommelserna under förstabehandlingen kan leda till otillräckligt genomförande av lagstiftningen om man överlåter konkret innehåll till att preciseras i genomförandebestämmelser. Parlamentet uppmanar därför alla aktörer att se till att beslutsfattandet bygger på en entydig politisk viljetrytning. Parlamentet framhåller därför behovet av en miljölagstiftning som är tydlig och konsekvent och bygger på en utvärdering av offentlig politik samt förvärvad erfarenhet.
49. Europaparlamentet anser att kommissionen bör fortsätta att använda direktiv i EU-lagstiftningen för att tillåta att medlemsstaterna och regionala och lokala myndigheter genomför EU-lagstiftningen med hänsyn till sina respektive situationer. Parlamentet ber dock kommissionen att komplettera det stöd som redan beskrivs i förslaget med de ytterligare studier eller åtgärder som nämns i konsekvensbedömningen.
50. Europaparlamentet välkomnar införandet av miljökonsekvensbedömningar och uppmanar medlemsstaterna att se till att relevant lagstiftning genomförs på ett effektivare sätt, med större hänsyn till invånarnas och de små och medelstora företagens behov samt växters och djurs behov. Det är oroande att medlemsstaterna ofta dröjer med att genomföra dessa bedömningar. I samband med en framtida översyn av detta direktiv efterlyser parlamentet garantier för bedömningarnas opartiskhet och objektivitet.

o

o o

51. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet,

kommissionen, Regionkommittén och medlemsstaternas parlament.